

ZARZĄDZENIE NR 366/2007
PREZYDENTA MIASTA KRAKOWA
Z DNIA 20 lutego 2007 roku

w sprawie przyjęcia i przekazania pod obrady Rady Miasta Krakowa projektu uchwały Rady Miasta Krakowa w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Działania na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2007-2010.

Na podstawie art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2001 r. Nr 142 poz. 1591 z późn. zm.) zarządza się, co następuje:

§ 1

Postanawia się przyjąć i przekazać pod obrady Rady Miasta Krakowa projekt uchwały Rady Miasta Krakowa w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Działania na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2007-2010.

§ 2

Wykonanie zarządzenia powierza się Sekretarzowi Miasta.

§ 3

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Prezydent Miasta Krakowa
/ - /

UCHWAŁA NR

Rady Miasta Krakowa

z dnia

w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Działania na Rzecz Osób
Niepełnosprawnych na lata 2007-2010.

Na podstawie art. 12 pkt 11 oraz art. 92 ust.1 pkt 1 i ust. 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jednolity: Dz. U. z 2001 r. Nr 142 poz. 1592, zmieniony: Dz. U. z 2002 r. Nr 23 poz. 220, Nr 62 poz. 558, Nr 113 poz. 984, Nr 153 poz. 1271, Nr 200 poz. 1688, Nr 214 poz. 1806, Dz. U. z 2003 r. Nr 162 poz. 1568, Dz.U. z 2004 r. Nr 102 poz. 1055) oraz art. 35a ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123 poz. 776, zmieniony: Dz.U. z 1997 r. Nr 160 poz.1082, Dz.U. z 1998 r. Nr 106 poz. 668, Nr 156 poz.1019, Nr 99 poz. 628, Nr 137 poz. 887, Nr 162 poz. 1118, Nr 162 poz. 1126, Dz.U. z 1999 Nr 49 poz.486, Nr 90 poz. 1001, Nr 95 poz. 1101, Nr 111 poz. 1280, Dz.U. z 2000 r. Nr 48 poz. 550, Nr 119 poz. 1249, Dz.U. z 2001 r. Nr 39 poz. 459, Nr 125 poz. 1368, Nr 129 poz. 1444, Nr 154 poz. 1792, Nr 100 poz. 1080, Nr 154 poz. 1800, Dz.U. z 2002 r. Nr 169 poz. 1387, Nr 200 poz. 1679, Nr 200 poz. 1683 Nr 241 poz. 2074, Dz.U. z 2003 r. Nr 7 poz. 79, Nr 90 poz. 844, Nr 223 poz. 2217, Nr 228 poz. 2262, Dz.U. z 2004 r. Nr 96 poz. 959, Nr 99 poz. 1001, Nr 240 poz. 2407, Dz.U. z 2005 r. Nr 44 poz. 422, Nr 132 poz. 1110, Nr163 poz. 1362, Nr 164 poz. 1366, Nr 167 poz. 1398, Dz. U. z 2006 r.: Nr 63 poz. 440, Nr 94 poz. 651, Nr 170 poz. 1217) Rada Miasta Krakowa uchwała, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się Powiatowy Program Działania na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2007-2010 w brzmieniu załącznika do niniejszej uchwały.

§ 2.

Zobowiązuje się Prezydenta Miasta Krakowa do przedstawiania Radzie Miasta Krakowa rocznych sprawozdań z realizacji Powiatowego Programu Działania na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2007-2010.

§ 3.

Upoważnia się Prezydenta Miasta Krakowa do określania, w drodze zarządzenia, corocznych harmonogramów realizacji zadań wynikających z Powiatowego Programu Działania na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2007-2010.

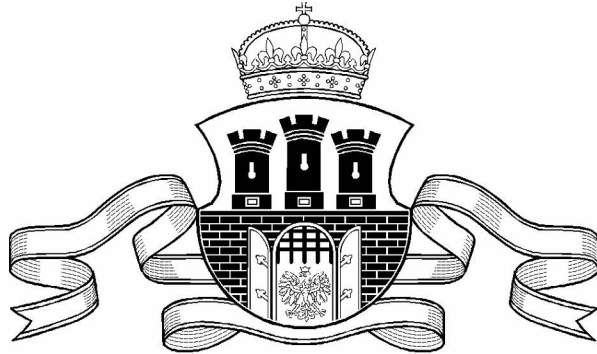
§ 4.

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Krakowa.

§ 5

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2007 r.

Załącznik do uchwały Nr
Rady Miasta Krakowa z dnia

POWIATOWY PROGRAM
DZIAŁANIA NA
RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
NA LATA 2007 – 2010

Spis treści:

	1
Wstęp	
1. Zarys diagnozy problemów osób niepełnosprawnych w Gminie Miejskiej Kraków	4
1.1 Sytuacja osób niepełnosprawnych w Gminie Miejskiej Kraków	4
1.2 Ocena potrzeb osób niepełnosprawnych	7
2. Działania podejmowane na rzecz osób niepełnosprawnych w Gminie Miejskiej Kraków	14
2.1 Instytucje administracji rządowej i samorządowej i ich zadania realizowane na rzecz osób niepełnosprawnych	14
2.2 Realizacja Powiatowego programu Działania na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2004 – 2006	22
3. Cel strategiczny: zapewnienie warunków możliwie pełnego funkcjonowania osób niepełnosprawnych w społeczności lokalnej Gminy Miejskiej Kraków	24
3.1 Priorytet 1: Kształtowanie świadomości społecznej na temat osób niepełnosprawnych	24
3.2 Priorytet 2: Przeciwdziałanie marginalizacji zawodowej osób niepełnosprawnych	28
3.3 Priorytet 3: Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych	31
3.4 Priorytet 4: Integracja społeczna osób niepełnosprawnych	35
3.5 Priorytet 5: Współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze problematyki osób niepełnosprawnych	39
3.6 Wsparcie osób niepełnosprawnych i ich rodzin w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb	42
4. Zasady wdrażania Programu	45
5. Zasady monitorowania Programu	46

Wstęp

Od dnia 1 stycznia 2002 roku władze samorządu powiatowego są zobowiązane do przygotowania i wprowadzenia w życie powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych. Obowiązek ten został nałożony na władze lokalne w wyniku nowelizacji ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123 poz. 776 z późn. zm.).

Ustawa w sposób następujący określa wymagania, co do programu (art. 35a ww. ustawy):

„Do zadań powiatu należy:

- 1) opracowanie i realizacja, zgodnych z powiatową strategią dotyczącą rozwiązania problemów społecznych, powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie:
 - a) rehabilitacji społecznej,
 - b) rehabilitacji społecznej i zatrudnienia,
 - c) przestrzegania praw osób niepełnosprawnych.

Ustawa o samorządzie powiatowym z dnia 5 czerwca 1998 roku określiła zakres działania i zadania powiatu. Jednym z głównych działań powiatu jest wspieranie osób niepełnosprawnych. Powiat ma w ręku instrumenty do realizacji tych działań w postaci edukacji publicznej, promocji i ochrony zdrowia, pomocy społecznej, polityki prorodzinnej, transportu, przeciwdziałaniu bezrobociu, współpracy z organizacjami pozarządowymi, kultury fizycznej i turystyki, nadzoru budowlanego i w zakresie tworzenia przyjaznego człowiekowi środowiska. Poszczególne Wydziały Urzędu Miasta Krakowa oraz jednostki organizacyjne Gminy Miejskiej Kraków wykonują liczne działania na rzecz osób niepełnosprawnych określone ustawami, a także we współpracy z organizacjami pozarządowymi podejmują szereg działań na rzecz osób niepełnosprawnych.

Pierwszy Powiatowy Program Działania na Rzecz Osób Niepełnosprawnych powstał na lata 2004-2006 i wyznaczał główne kierunki działania w Gminie Miejskiej Kraków realizowane na rzecz osób niepełnosprawnych.

Celem Powiatowego Programu Działania na Rzecz Osób Niepełnosprawnych jest podniesienie świadomości społecznej o problemach niepełnosprawnych mieszkańców Krakowa, a także zapewnienie im godnego i możliwie pełnego i równoprawnego uczestnictwa w życiu społecznym, poprzez:

- Umożliwienie osobom niepełnosprawnym zdobycia zawodu atrakcyjnego na otwartym rynku pracy bądź też zmiany lub podniesienia posiadanych kwalifikacji zawodowych oraz zapewnienie możliwości korzystania z profesjonalnego poradnictwa zawodowego.
- Promocję przedsiębiorczości wśród osób niepełnosprawnych.
- Opracowanie i publikacje pakietu informacyjnego dla pracodawców na temat rodzajów dysfunkcji oraz elastycznych form organizacji pracy ułatwiających zatrudnianie osób niepełnosprawnych, związanych z tym ulg podatkowych.
- Podejmowanie działań informacyjno-edukacyjnych - kształtowanie właściwych postaw wobec osób niepełnosprawnych (koordynacja działań podejmowanych przez samorządy powiatowe i organizacje pozarządowe).
- Aktywizację środowiska osób niepełnosprawnych do działań na rzecz społeczności lokalnej, wykorzystanie potencjału tych osób.
- Propagowanie modelowych rozwiązań pomocy dla niepełnosprawnych i rodzin z osobą niepełnosprawną.
- Usuwanie barier architektonicznych, urbanistycznych, w komunikowaniu się, transportowych.
- Poprawę sytuacji osób niepełnosprawnych pod względem możliwości rehabilitacji, dostępności do kształcenia a także kultury, sportu i rekreacji.
- Zwiększenie dostępu do leczenia i opieki medycznej, wczesnej diagnostyki, rehabilitacji i edukacji leczniczej, a także do świadczeń zdrowotnych uwzględniających rodzaj i stopień niepełnosprawności, w tym zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny.
- zapewnienie dostępu do dóbr i usług umożliwiających pełne uczestnictwo w życiu społecznym.
- zapewnienie konsultacji społecznej w zakresie wszystkich działań dotyczących osób niepełnosprawnych w fazie ich planowania, wdrażania oraz ewaluacji z samorządną reprezentacją stanowiska.

Program wyznacza kierunki, w jakich powinny zmierzać działania na rzecz osób niepełnosprawnych zapewniające im godne i aktywne życie, a także pomoc dostosowaną do rzeczywistych potrzeb wynikających z ich niepełnosprawności. Działania realizowane w ramach Programu zmierzają do aktywizacji osób niepełnosprawnych w życiu zawodowym, społecznym, kulturalnym, sportowym oraz rekreacji i turystyce; podnoszenia świadomości osób niepełnosprawnych w zakresie przysługujących im praw, eliminacji zjawiska niechęci czy wrogości do osób niepełnosprawnych, które są przyczyną ich społecznej alienacji.

Powiatowy Program Działania na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2007-2010 wpisuje się w Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Krakowa, na lata 2007-2013 i Strategię Rozwoju Krakowa.

1. Zarys diagnozy problemów osób niepełnosprawnych w Gminie Miejskiej Kraków

1.1 Sytuacja osób niepełnosprawnych w Gminie Miejskiej Kraków.

Za osoby niepełnosprawne uznaje się, zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. Nr 123 poz.776 z późn. zm.) osoby, dotknięte trwałą lub okresową niezdolnością do pełnienia ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującą niezdolność do pracy.

Osoby niepełnosprawne stanowią w Polsce bardzo liczną społeczność, która liczy już około 4,5 mln. osób (ponad 14 % ogółu ludności), a prognoza GUS przewiduje, że w 2010 r. liczba ta wzrośnie do 6 mln.

Za niepełnosprawne uznać należy osoby, których stan fizyczny, psychiczny i umysłowy powoduje trwale lub okresowe utrudnienia, ograniczenia bądź uniemożliwia pełnienie ról i zadań społecznych na poziomie powszechnie przyjętych kryteriów.

Dane statystyczne pochodzące z danych Głównego Urzędu Statystycznego oraz Urzędu Miasta Krakowa wskazują na fakt, że liczba mieszkańców miasta Krakowa w roku 2005 wynosiła 757762 osoby, w tym osób niepełnosprawnych 144905 (126266 osób, które posiadają aktualne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, wydane przez organ do tego uprawniony i 9246 niepełnosprawni biologicznie, nie posiadający orzeczenia, ale odczuwający całkowite lub poważne ograniczenia sprawności), co stanowi 19,1 % populacji Krakowa.

Według spisu ludności z 2002 roku nieproporcjonalnie wyższy wskaźnik osób z niepełnosprawnością występuje w starszej grupie wiekowej 35 do 45% osób z niepełnosprawnością, to osoby w wieku 60 lat i więcej: mniej niż 3,8% jest poniżej 16 roku życia, natomiast 46% osób, to osoby w wieku aktywności zawodowej.

Populacja osób z niepełnosprawnością jest wysoce heterogeniczna. Indywidualne ograniczenia mogą być spowodowane szeroką gamą upośledzeń, które mają różny wpływ na uczestnictwo w życiu społecznym.

Według informacji statystycznych otrzymanych z Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o stopniu niepełnosprawności z roku 2004 - 2006 w przedziale wiekowym od 0-16 otrzymało orzeczenie:

614 dzieci – 2004 rok

839 dzieci – 2005 rok

889 dzieci – 2006 rok

Główną przyczyną niepełnosprawności były:

choroby układu oddechowego i krążenia

choroby psychiczne

choroby narządu ruchu

W 90% uzyskanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności w tej grupie wiekowej było niezbędne do uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego.

W przedziale wiekowym pomiędzy 16 a 60 rokiem życia otrzymało orzeczenia o stopniu niepełnosprawności:

5600 osób - 2004 roku

6946 osób - 2005 roku.

7753 osoby – 2006 rok

W tej strukturze wiekowej głównymi przyczynami otrzymania orzeczenia były:

choroby psychiczne

choroby narządu ruchu

choroby neurologiczne

Powodem, dla którego osoby w wyżej wymienionym przedziale wiekowym starały się o orzeczenie o stopniu niepełnosprawności było:

34% przypadków – uzyskanie ulg i uprawnień

26% przypadków – odpowiednie zatrudnienie

21% przypadków – świadczenia pieniężne

17% przypadków – otrzymanie stałego zasiłku

w niewielkim procencie zaopatrzenie w środki pomocnicze i przedmioty ortopedyczne (3,9%), uczestnictwo w terapii zajęciowej (2,2%), korzystanie z systemu środowiskowego

wsparcia w samodzielnej egzystencji (korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i ortopedycznych – 3,1%).

Powyżej 60 roku życia orzeczenia o stopniu niepełnosprawności otrzymały:

1173 osoby - 2004 rok

1915 osób - 2005 rok

2248 osób – 2006 rok

w 60% przyczyną niepełnosprawności były choroby narządu ruchu.

Z prowadzonych w Urzędzie Miasta Krakowa danych statystycznych, oraz na podstawie przeprowadzonej w latach 2004/2005 ankiety można dokonać charakterystyki populacji osób niepełnosprawnych powyżej 16 roku życia w następujących kategoriach:

Płeć – 54,46 % Kobiety

45,54 % Mężczyźni

Stopień niepełnosprawności – 56,02 % umiarkowany

24,23 % znaczny

19,75 % lekki

Wykształcenie – 36,94% osoby z wykształceniem średnim

27,49% osoby z wykształceniem zasadniczym

18,91% osoby z wykształceniem gimnazjalnym i podstawowym

11,74% osoby z wykształceniem wyższym

4,92% osoby z wykształceniem podstawowym nieukończonym

Zatrudnienie – 84,53 % pozostających bez pracy

15,47 % zatrudnionych

Niewątpliwie niepełnosprawność jest jednym z głównych problemów w polityce społecznej Gminy Miejskiej Kraków.

W przypadku braku efektywnych działań interwencyjnych, problem niepełnosprawności doprowadzi do zwiększonej presji na system świadczeń i zasiłków, a także spowoduje zwiększenie całkowitych wydatków w budżecie miasta.

Z danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w 2006 z pomocy w formie usług opiekuńczych skorzystało 2300 osób, ze świadczenia usług specjalistycznych 390 osób, utworzono 5 mieszkań chronionych dla 24 osób z zaburzeniami psychicznymi, przyznano dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych 4270 osobom, z pomocy finansowej i rzeczowej skorzystało 7370 osób niepełnosprawnych.

Grodzki Urząd Pracy w 2006 roku pozyskał 749 miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych – ze skierowania Urzędu podjęło prace 531 osób niepełnosprawnych: w tym 226 osób bezrobotnych i 305 osób poszukujących pracy. Ze szkoleń finansowanych ze środków PFRON oraz Funduszu Pracy skorzystało 198 osób.

Wydział Świadczeń Socjalnych wypłacił: 2843 dodatki z tytułu kształcenia i rehabilitacji osoby niepełnosprawnej, 10688 – zasiłków pielęgnacyjnych, 670 świadczeń pielęgnacyjnych.

Wydał 2806 kart parkingowych osobom niepełnosprawnym i placówkom opiekującym się osobami niepełnosprawnymi oraz 2990 legitymacji inwalidzkich uprawniających do bezpłatnych przejazdów MPK.

W roku szkolnym 2005/2006 w placówkach edukacyjnych samorządowych w klasach integracyjnych i szkołach specjalnych kształciło się 5.200 uczniów niepełnosprawnych.

1.2. Ocena potrzeb osób niepełnosprawnych

Na podstawie uzyskanych wyników badań ankietowych przeprowadzonych przez Urząd Miasta Krakowa, w świetle otrzymanych wyników określono sytuacje osób niepełnosprawnych i wskazano działania, które należy podjąć w celu podniesienia jakości życia tych osób.

Wnioski wyciągnięte z analizy poszczególnych części ankiety tworzą zarys głównych nurtów oddziaływania, eksponując podstawowe problemy, z jakimi borykają się, każdego dnia, osoby niepełnosprawne.

Poniżej, w formie zestawienia najważniejszych punktów, wyszczególniono najważniejsze obszary, ukazano potrzeby, opisano sytuację osób niepełnosprawnych oraz zawarto sugestie co do kierunków działań na ich rzecz.

OBSZAR	OBECNA SYTUACJA	POTRZEBY	SUGESTIE	ŚRODKI
Wykształcenie	<ul style="list-style-type: none"> - przeważa wykształcenie zawodowe, zasadnicze i średnie; - niska świadomość możliwości zdobywania wykształcenia (brak informacji na ten temat) 	<ul style="list-style-type: none"> dostęp do szkolnictwa wyższego 	<ul style="list-style-type: none"> wzrastająca potrzeba zdobywania wykształcenia, zwiększanie dostępności placówek edukacyjnych dla osób niepełnosprawnych 	<ul style="list-style-type: none"> - kampanie informacyjne o możliwościach kształcenia - dostosowywanie szkół i uczelni wyższych do potrzeb osób niepełnosprawnych - akcje edukacyjne wśród uczniów i studentów na temat sytuacji i potrzeb osób niepełnosprawnych - zaktywizowanie pełnomocników ds. osób niepełnosprawnych na uczelniach wyższych
Sytuacja materialna	<ul style="list-style-type: none"> w ponad połowie przypadków oceniana jako przeciętna lub nawet zła 	<ul style="list-style-type: none"> - w zakresie sprzętu rehabilitacyjnego - dostosowywania otoczenia - wydatki na codzienne funkcjonowanie 	<ul style="list-style-type: none"> diagnoza potrzeb 	<ul style="list-style-type: none"> -szczegółowe analizowanie i rozpatrywanie sytuacji materialnej osób niepełnosprawnych - zaktywizowanie organizacji pozarządowych w kierunku pomocy finansowej i materialnej
Sytuacja zawodowa	<ul style="list-style-type: none"> większość ankietowanych utrzymuje się z renty inwalidzkiej 	<ul style="list-style-type: none"> - umożliwienie zdobywania odpowiedniego zawodu - stwarzanie nowych miejsc pracy 	<ul style="list-style-type: none"> - tworzenie programów aktywizujących osoby niepełnosprawne w kierunku podejmowania pracy 	<ul style="list-style-type: none"> -programy dla osób niepełnosprawnych pozwalające zdobyć rozeznanie na rynku pracy -docieranie z informacjami o zatrudnieniu - akcje informacyjne skierowane do pracodawców, co do zatrudniania osób niepełnosprawnych - dostosowywanie miejsc pracy dla ich potrzeb - propagowanie pracy za pośrednictwem Internetu

Barieri architektoniczne	istnienie licznych barier, zwłaszcza w placówkach użyteczności publicznej	<ul style="list-style-type: none"> - dostosowywanie obiektów do potrzeb osób niepełnosprawnych - dofinansowania przystosowania otoczenia 	<ul style="list-style-type: none"> - zwrócenie uwagi na bariery w budynkach użyteczności publicznej - analiza potrzeb w zakresie likwidacji barier - zwiększenie dostępności informacji o możliwościach pozyskiwania funduszy na ten cel - ułatwienie procedur pozyskiwania środków 	<ul style="list-style-type: none"> - kampanie informacyjne - planowanie budżetu ze szczególnym uwzględnieniem tych potrzeb - zwrócenie uwagi na ten problem instytucjom pomocowym
Dostępność placówek użyteczności publicznej	wśród osób ankietowanych niska ocena dostępności	<ul style="list-style-type: none"> - lepsza informacja - uproszczenie procedur - dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych 	<ul style="list-style-type: none"> - należy zwiększyć dostępność tych placówek poprzez informowanie osób niepełnosprawnych o możliwościach korzystania z ich usług 	<ul style="list-style-type: none"> kampanie informacyjne
Środki komunikacji zbiorowej	niewystarczające dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych	<ul style="list-style-type: none"> - unowocześnianie taboru - modernizacja infrastruktury 	przekazanie informacji MPK o potrzebach osób niepełnosprawnych w zakresie korzystania z środków komunikacji zbiorowej	spotkanie informacyjne, notatki dla MPK z informacjami odnośnie zakresu potrzeb zmian w funkcjonowaniu komunikacji zbiorowej
Poruszanie się po mieście samochodem	zaledwie 18% ankietowanych samodzielnie porusza się własnym	<ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie liczby miejsc parkingowych 	stworzenie opracowania pozwalającego określić obszary w Krakowie najbardziej wymagające	<ul style="list-style-type: none"> - powołanie zespołu roboczego - współpraca z spółdzielniami mieszkaniowymi i naświetlanie podniesionego problemu

	środkiem transportu	<ul style="list-style-type: none"> - wprowadzenie zmiany organizacji ruchu - podniesienie świadomości szczególnej sytuacji osób niepełnosprawnych na drodze, w społeczeństwie 	<ul style="list-style-type: none"> tworzenia miejsc parkingowych - konsultacje społeczne odnośnie organizacji ruchu osiedlowego 	
Informacja	mały dostęp do informacji osób niepełnosprawnych	<ul style="list-style-type: none"> - potrzeba uzyskiwania informacji dotyczących refundacji i dofinansowań - sposobów uzyskiwania pomocy społecznej - informacji o prawach osób niepełnosprawnych 	<ul style="list-style-type: none"> - korzystać z mediów jako najskuteczniejszego środka przekazu informacji - zoptymalizować przekaz najważniejszych informacji - wprowadzać do powszechnego użytku Internet - diagnozować na bieżąco potrzeby odnośnie zapotrzebowania na informację 	<ul style="list-style-type: none"> - wdrażanie planowych i systemowych sposobów informacji - stworzenie zintegrowanego systemu informowania o działaniach pomiędzy różnego rodzaju instytucjami pomocowymi - wymiana doświadczeń w zakresie udzielania informacji - dostosowanie materiałów informacyjnych oraz sposobu ich rozprzestrzeniania do możliwości odbiorczych osób niepełnosprawnych
Aktywność kulturalna i towarzyska	niska, wręcz marginalna aktywność kulturalna osób niepełnosprawnych spowodowana barierami finansowymi oraz	<ul style="list-style-type: none"> - uczestniczenie w życiu kulturalnym społeczeństwa - czynne włączenie się w działalność tego rodzaju 	<ul style="list-style-type: none"> - zachęcanie do czynnego włączania się w życie kulturalne miasta - ułatwianie dostępu do rozrywek poprzez ich dofinansowanie 	<ul style="list-style-type: none"> - akcje integracyjne a poprzez nie zwiększanie świadomości potrzeb osób niepełnosprawnych - współpraca z właścicielami lokali i obiektów kultury i sztuki - pozyskiwanie środków finansowych w celu likwidacji barier architektonicznych tego typu miejscach

	postawą wycofania z życia społecznego	<ul style="list-style-type: none"> - aktywizowanie społeczne - potrzeba integracji i akceptacji ze strony otoczenia 	<ul style="list-style-type: none"> - wyciąganie osób niepełnosprawnych z ich samotności i zapobieganie ich wykluczenia ze społeczeństwa - zapobieganie izolacji poprzez tworzenie imprez skierowanych jedynie do grupy osób niepełnosprawnych 	
Aktywność sportowa	bardzo niski poziom aktywności sportowej	<p>Potrzeba podniesienia świadomości potrzeby angażowania się tę aktywność. Ukazanie zalet i możliwości, jakie niesie ze sobą uprawianie sportu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie imprez sportowych - tworzenie klubów zrzeszających osoby niepełnosprawne - propagowanie tej formy aktywności 	<ul style="list-style-type: none"> - kampanie informacyjne - dofinansowywanie działalności sportowej
Instytucje rządowe i pozarządowe	brak rozeznania w działalności i zakresie pomocy ze strony tych instytucji. W przypadku kontaktu z nimi oceny zaledwie dostateczne	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa informacji o zakresie działalności instytucji - poprawa obsługi klientów - zwiększeni skuteczności działania 	<ul style="list-style-type: none"> - należy przeprowadzić szeroką kampanię informacyjną dotyczącą zakresu pomocy możliwej do udzielenia przez poszczególne instytucje - podnieść jakość obsługi poprzez zwrócenie uwagi na właściwe zachowania pracowników wobec osób niepełnosprawnych - zdiagnozować przypadki odmowy udzielenia pomocy 	<ul style="list-style-type: none"> - kampanie informacyjne - programy edukacyjno – szkoleniowe dla pracowników z zakresu obsługi klienta oraz potrzeb i sytuacji osób niepełnosprawnych - diagnoza przypadków odmowy pomocy i stworzenie optymalnego modelu niesienia pomocy.

<p>Nastawienie społeczeństwa do osób niepełnosprawnych</p>	<p>postawa ambiwalentna z tendencją negatywną</p>	<p>- potrzeba akceptacji do</p> <p>- włącznie się osób niepełnosprawnych w normalne funkcjonowanie społeczeństwa</p> <p>- podnoszenie poziomu świadomości sytuacji osób niepełnosprawnych wśród osób zdrowych</p> <p>- wykształcanie właściwych postaw</p>	<p>osobom zainteresowanym</p> <p>Należy podjąć działania mające na celu burzenie wielu stereotypów nagromadzonych wokół osób niepełnosprawnych.</p> <p>Konieczna jest edukacja młodego pokolenia zarówno poprzez zwracanie uwagi na problem niepełnosprawności rodzicom jak i wprowadzanie akcji informacyjno-edukacyjnych w systemie oświaty.</p> <p>Wykształcaniu się prawidłowych postaw służy także integracja tych dwóch środowisk, poprzez organizowanie wspólnej działalności</p>	<p>- imprezy integracyjne</p> <p>- otwarte kampanie informacyjne wykorzystujące optymalnie dostępne media</p> <p>- edukacja poprzez rodzinę</p> <p>- planowane kampanie informacyjne w szkołach wszystkich szczebli</p> <p>- tworzenie opracowań naukowych pozwalających na dokładną diagnozę problemu</p> <p>- tworzenie systemowych programów edukacyjnych kształtujących właściwe postawy wobec osób i problemu niepełnosprawności.</p>
---	---	--	--	--

2. Działania podejmowane na rzecz osób niepełnosprawnych w Gminie Miejskiej Kraków

2.1. Instytucje administracji rządowej i samorządowej i ich zadania realizowane na rzecz osób niepełnosprawnych.

Niepełnosprawni mieszkańcy Krakowa mogą uzyskać niezbędną pomoc w instytucjach administracji rządowej i samorządowej.

- **Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych Oddział Małopolski** w Krakowie, aleja 29 Listopada 130 - budynek dostępny dla osób niepełnosprawnych, w tym poruszających się przy pomocy wózka inwalidzkiego.

Zadania realizowane na rzecz osób niepełnosprawnych to:

1. refundacja zakładom pracy chronionej zwiększonych kosztów zatrudnienia osób niepełnosprawnych,
2. realizacja programów skierowanych do jednostek samorządu terytorialnego, organizacji pozarządowych i osób niepełnosprawnych

- **Osoby niepełnosprawne w służbie publicznej,**

- **Program ograniczania skutków niepełnosprawności,**

- **Partner 2006** – wsparcie projektów realizowanych na rzecz osób niepełnosprawnych przez organizacje pozarządowe,

- **Program wyrównywania różnic między regionami,**

- **Edukacja** – program pomocy w dostępie do nauki dzieci i młodzieży niepełnosprawnych,

- **Student** - kształcenie ustawiczne osób niepełnosprawnych,

- **Junior-** program aktywizacji zawodowej absolwentów niepełnosprawnych w ramach Programu **PIERWSZA PRACA,**

-**Komputer dla Homera** - program pomocy w zakupie sprzętu elektronicznego oraz oprogramowania umożliwiającego rehabilitację zawodową i społeczną osób niewidomych i niedowidzących,

- **Pegaz** - w module pomocy w aktywizowaniu osób niepełnosprawnych poprzez likwidację barier transportowych i w komunikowaniu się,
- **Pitagoras** - program pomocy osobom z uszkodzeniem słuchu,

Małopolski Urząd Wojewódzki w Krakowie ul. Basztowa 22 - budynek dostępny dla osób niepełnosprawnych, w tym poruszających się przy pomocy wózka inwalidzkiego.

Zadania realizowane na rzecz osób niepełnosprawnych to:

1. nadawanie statusu zakładu pracy chronionej i prowadzenie oraz udostępnianie rejestru,
2. nadawanie statusu zakładu aktywności zawodowej i prowadzenie oraz udostępnianie rejestru,
3. wydawanie orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności - decyzje administracyjne II instancji,
4. przyjmowanie wniosków, rozpatrywanie i prowadzenie rejestru organizatorów turnusów rehabilitacyjnych,
 - prowadzenie rejestru obiektów w których są przyjmowane turnusy rehabilitacyjne osób niepełnosprawnych.
5. kontrola standardu usług świadczonych przez domy pomocy społecznej Małopolski Urząd Wojewódzki współpracuje z organizacjami pozarządowymi w oparciu o własny autorski "Program współpracy Wojewody Małopolskiego z organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy społecznej". Jednym z priorytetów tego programu są działania w sferze niepełnosprawności. Obejmują one w szczególności: podtrzymywanie aktywności życiowej i zawodowej osób niepełnosprawnych oraz ułatwienie im uczestnictwa w życiu społecznym (programy integracyjne i terapeutyczne), a także tworzenie możliwości utrzymania we własnym środowisku osób starszych, przewlekle chorych, niedołączonych i niepełnosprawnych.

Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego w Krakowie,

adres do korespondencji: 31-156 Kraków, ul. Basztowa 22,

siedziby:

- ul. Basztowa 22 - budynek dostępny dla osób niepełnosprawnych, w tym poruszających się przy pomocy wózka inwalidzkiego,

- ul. Raclawicka 56 /siedziba Zespołu ds. rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych i Koordynatora współpracy z organizacjami pozarządowymi / - budynek dostępny dla osób niepełnosprawnych, w tym poruszających się przy pomocy wózka inwalidzkiego,
- ul. Kordylewskiego 11 - budynek częściowo dostępny dla osób niepełnosprawnych, w tym poruszających się przy pomocy wózka inwalidzkiego,

Zadania realizowane na rzecz osób niepełnosprawnych to:

1. Opracowanie i realizacja wojewódzkich programów dotyczących wyrównywania szans osób niepełnosprawnych i przeciwdziałania ich wykluczeniu społecznemu oraz pomocy w realizacji zadań na rzecz zatrudniania osób niepełnosprawnych,
2. Opracowywanie i przedstawianie Pełnomocnikowi informacji o prowadzonej działalności,
3. Udzielanie pomocy zakładom pracy chronionej, w formie:
 - zwrotu kosztów za szkolenie zatrudnionych osób niepełnosprawnych, w związku z koniecznością zmiany profilu produkcji,
 - jednorazowej pożyczki w celu ochrony istniejących w zakładzie miejsc pracy osób niepełnosprawnych,
4. Dofinansowanie robót budowlanych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz. U. z 2003 r. Nr 27, poz. 2016), dotyczących obiektów służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych, z wyjątkiem rozbiórki tych obiektów,
5. Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej,
6. Współpraca z organami administracji rządowej oraz powiatami i gminami w realizacji zadań wynikających z ustawy o rehabilitacji,
7. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i fundacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych,
8. Opiniowanie wniosków o wpis do rejestru obiektów, w których są przyjmowane turnusy rehabilitacyjne osób niepełnosprawnych.
9. Przygotowywanie projektów aktów prawnych w sprawie tworzenia i likwidacji specjalistycznych ośrodków szkoleniowo – rehabilitacyjnych.
10. Przyjmowanie informacji o przebiegu szkoleń niepełnosprawnych.
11. Obsługa wojewódzkiej społecznej rady do spraw osób niepełnosprawnych, będącej organem opiniodawczo-doradczym działającym przy Marszałku Województwa.

Działający jako jednostka organizacyjna Urzędu Marszałkowskiego, **Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej** realizuje projekty dotyczące wsparcia środowiskowego osób niepełnosprawnych i rodzin z osobą niepełnosprawną. We współpracy z partnerami zagranicznymi prowadzi przedsięwzięcia mające na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych.

- Urząd Miasta Krakowa, Plac Wszystkich Świętych 3/4

Pełnomocnik Prezydenta Miasta Krakowa ds. Osób Niepełnosprawnych, ul Stachowicza 18 – budynek dostępny dla osób niepełnosprawnych, w tym poruszających się przy pomocy wózka inwalidzkiego.

Zadania realizowane na rzecz osób niepełnosprawnych to:

1. analiza potrzeb osób niepełnosprawnych dotycząca m.in. możliwości dostępu do obiektów użyteczności publicznej, uczestnictwa w życiu społecznym i zawodowym (zgodnie z oczekiwaniami, kwalifikacjami, wykształceniem i możliwościami), leczenia, rehabilitacji i informacji, dotyczących swobodnego przemieszczenia się i powszechnego korzystania ze środków transportu, możliwości komunikacji międzyludzkiej w tym podejmowanie działań mających na celu stworzenie kompleksowej obsługi osób niepełnosprawnych w Urzędzie Miasta Krakowa,
2. opracowywanie projektów programów dotyczących rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych przy współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej oraz Grodzkim Urzędem Pracy,
3. proponowanie założeń do rocznych planów budżetowych dotyczących realizacji zadań wynikających z ustaw oraz przyjętych programów,
4. opracowywanie i opiniowanie projektów aktów normatywnych stanowionych przez organy Miasta dotyczących problematyki osób niepełnosprawnych oraz inicjowanie i koordynowanie działań zmierzających do ograniczenia skutków niepełnosprawności i likwidacji barier utrudniających osobom niepełnosprawnym funkcjonowanie w społeczeństwie,
5. współpraca z przedstawicielami administracji rządowej, Pełnomocnikiem Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych, jednostek samorządu terytorialnego, organizacji pozarządowych i miejskich jednostek organizacyjnych,

6. współpraca z komórkami organizacyjnymi Urzędu Miasta Krakowa dotycząca problematyki osób niepełnosprawnych w tym z Powiatowym Zespołem ds. Orzekania o Niepełnosprawności oraz z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w zakresie: organizacji turnusów rehabilitacyjnych, warsztatów terapii zajęciowej, zespołów ćwiczeń fizycznych usprawniających psychoruchowo, zespołów do realizacji zadań rekreacyjnych i sportowych, innych zespołów aktywności osób niepełnosprawnych, zgodnie z oczekiwaniami i potrzebami,
7. inicjowanie i koordynacja realizacji programów oświatowych, kulturalnych rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży będących osobami niepełnosprawnymi,
8. przedstawianie Prezydentowi Miasta Krakowa propozycji szczegółowych rozwiązań problemów poruszanych przez osoby niepełnosprawne,
9. inspirowanie tworzenia i wykorzystania baz danych dotyczących osób niepełnosprawnych.

Wydziały:

Wydział Spraw Społecznych, ul Grunwaldzka 8 – budynek dostępny dla osób niepełnosprawnych, w tym poruszających się przy pomocy wózka inwalidzkiego

Zadania realizowane na rzecz osób niepełnosprawnych to:

1. współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie dofinansowania przedsięwzięć podejmowanych na rzecz osób niepełnosprawnych.

Biuro ds. Ochrony Zdrowia, ul Grunwaldzka 8 – budynek dostępny dla osób niepełnosprawnych, w tym poruszających się przy pomocy wózka inwalidzkiego

Zadania realizowane na rzecz osób niepełnosprawnych

1. finansowanie programów profilaktyki zdrowotnej kierowanych do osób niepełnosprawnych,

Wydział Świadczeń Socjalnych, ul. Stachowicza 18 - budynek dostępny dla osób niepełnosprawnych, w tym poruszających się przy pomocy wózka inwalidzkiego.

Zadania realizowane na rzecz osób niepełnosprawnych:

1. świadczenia rodzinne i opiekuńcze,

2. dofinansowanie do transportu osób niepełnosprawnych,
3. wydawanie osobom niepełnosprawnym i placówkom opiekującym się osobami niepełnosprawnymi kart parkingowych oraz legitymacji do bezpłatnych przejazdów środkami komunikacji miejskiej dorosłym oraz dzieciom niepełnosprawnym,
4. realizacja zadań związanych z problematyką osób niepełnosprawnych,
5. zadania powierzone dzielnicom z zakresu problematyki osób niepełnosprawnych
6. obsługa kancelaryjna Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych.

Wydział Edukacji, ul. Stachowicza 18 - budynek dostępny dla osób niepełnosprawnych, w tym poruszających się przy pomocy wózka inwalidzkiego.

Realizuje zadania z zakresu ustawy o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 Nr 256 poz. 2572 z późn. zm.) na rzecz dzieci i młodzieży niepełnosprawnej:

1. prowadzi przedszkola, szkoły i placówki, w tym dla dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych,
2. w zależności od rodzaju niepełnosprawności organizuje kształcenie dzieci i młodzieży, w formie rewalidacji,
3. zapewnia spełnianie obowiązku szkolnego w formie nauczania indywidualnego,
4. organizuje dowóz dla dzieci niepełnosprawnych,
5. organizuje w miarę potrzeb odpowiednią pomoc psychologiczną i pedagogiczną zgodnie z odrębnymi przepisami.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie, ul. Józefińska 14 (w skład którego wchodzi dział centralny i dziesięć Filii) usytuowanych na terenie Gminy Miejskiej Kraków, budynek dostępny dla osób niepełnosprawnych, w tym poruszających się przy pomocy wózka inwalidzkiego.

Ośrodek realizuje między innymi zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej również ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych:

1. dofinansowanie do wysokości 50% oprocentowania kredytu bankowego zaciągniętego przez osobę niepełnosprawną na kontynuowanie działalności,
2. udzielanie osobie niepełnosprawnej pożyczki na rozpoczęcie działalności gospodarczej albo rolniczej,
3. zwrot kosztów przystosowania stanowisk pracy, adaptacji pomieszczeń i urządzeń do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz kosztów zatrudniania pracownika pomagającego pracownikowi niepełnosprawnemu,
4. dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
5. dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przyznawanie indywidualnym osobom niepełnosprawnym i instytucjom bądź organizacjom pozarządowym prowadzącym działalność związaną z rehabilitacją osób niepełnosprawnych,
6. dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
7. dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej,
8. dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
9. dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze,
10. rehabilitacja dzieci i młodzieży w zakresie zadań wymienionych jak wyżej w punktach 6-11.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej udziela pomocy osobom niepełnosprawnym w takich formach jak:

- poradnictwo prawne i psychologiczne w ramach programu „Osoby niepełnosprawne w służbie publicznej”
- poradnictwo telefoniczne,
- konsultacje psychiatryczne,
- Domy Pomocy Społecznej,
- Dienne Ośrodki Wsparcia,
- ośrodki wsparcia dla osób starszych,
- Środowiskowe Domy Samopomocy,

- Klub Integracji Społecznej,
- punkt obsługi osób niesłyszących,
- usługi opiekuńcze na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych, specjalistyczne usługi opiekuńcze.

Ośrodek współpracuje z organizacjami pozarządowymi w zakresie świadczenia różnych form pomocy na rzecz osób niepełnosprawnych.

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności, ul. Stachowicza 18 - budynek dostępny dla osób niepełnosprawnych, w tym poruszających się przy pomocy wózka inwalidzkiego.

Zadania realizowane na rzecz osób niepełnosprawnych to:

1. wydawanie orzeczeń o stopniu niepełnosprawności,
2. wydawanie orzeczeń o stopniu niepełnosprawności o wskazaniach do ulg i uprawnień (orzeczenia takie wydaje się osobom posiadającym już orzeczenia innych organów tj. ZUS, KRUS, MON i MSWiA – wydanych przed 01.01.1998 r.),
3. wydawanie orzeczeń o niepełnosprawności osób przed ukończeniem 16 roku życia,
4. wydawanie legitymacji osoby niepełnosprawnej przed ukończeniem 16 roku życia,
5. wydawanie legitymacji osoby niepełnosprawnej dla osób po ukończeniu 16 roku życia.

Grodzki Urząd Pracy w Krakowie ul. Wąwozowa 34

Do zadań Grodzkiego Urzędu Pracy wykonywanych przez Referat Obsługi Osób Niepełnosprawnych należy:

1. udzielanie pomocy osobom niepełnosprawnym w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia oraz pomoc pracodawcom w pozyskaniu pracowników o poszukiwanych lub zbliżonych do wymagań kwalifikacjach zawodowych,
2. udzielanie pracodawcom informacji o możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych,
3. informowanie osób niepełnosprawnych oraz pracodawców o sytuacjach na lokalnym rynku pracy i przewidywanych zmianach,

4. inspirowanie i organizowanie kontaktów osób niepełnosprawnych z pracodawcami,
5. objęcie poradnictwem zawodowym indywidualnym i grupowym osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w GUP,
6. świadczenie pomocy doradczej osobom niepełnosprawnym, zakładom pracy chronionej lub innym pracodawcom zatrudniającym osoby niepełnosprawne,
7. inicjowanie, zlecenie szkoleń w formach pozaszkolnych w celu nauki zawodu, przekwalifikowania lub podwyższenia kwalifikacji osób niepełnosprawnych,
8. współpraca z organami rentowymi,
9. doradztwo organizacyjno – prawne i ekonomiczne w zakresie działalności gospodarczej lub rolniczej podejmowanej przez osoby niepełnosprawne,
10. współpraca z organami administracji rządowej i organami jednostek samorządu terytorialnego, organizacjami pozarządowymi, fundacjami – w zakresie zatrudniania oraz rehabilitacji osób niepełnosprawnych.

2.2. Realizacja Powiatowego Programu Działania na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2004-2006.

Powiatowy Program Działania na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2004-2006 został przyjęty uchwałą Nr XXXV/305/04 Rady Miasta Krakowa z dnia 7 stycznia 2004 roku

Propozycje zawarte w programie zdefiniowały cele uznane za priorytetowe dla lokalnej polityki społecznej, oraz zdefiniowały działania służące ich realizacji. Podejmowane w ramach programu działania zostały zaprojektowane z myślą o osobach niepełnosprawnych zamieszkujących Gminę Miejską Kraków i przyczyniły się do rozwiązania konkretnych problemów właśnie tych osób w oparciu o zidentyfikowane zasoby infrastrukturalne, organizacyjne i ludzkie.

Analizując materiał, który przedstawia wykonanie zaplanowanych na lata 2004-2006 działań w obszarze szeroko rozumianej problematyki niepełnosprawności, można zauważyć, że priorytety i zadania realizowane w ramach tych priorytetów zostały nakreślone prawidłowo. Powodzenie działań zależało w głównej mierze od odpowiedniego zaplanowania montażu finansowego (środki PFRON, gminne i poza sferą finansów publicznych). Niestety zbyt skromnie angażowane były środki, które pozostają poza sferą finansów publicznych, szczególnie te pozyskiwane z programów unijnych. Tym niemniej większość założeń programowych zawartych w Powiatowym Programie została zrealizowana.. Wiele działań

proceeds to the improvement of living conditions of disabled persons in the City of Kraków, as these are in most cases statutory tasks guaranteed in the Act on Rehabilitation in the Professional and Social Sphere and the Employment of Disabled Persons and other provisions relating to social assistance, education, health protection, and spatial management.

In the County Program of Action for the Benefit of Disabled Persons for the years 2004-2006, tasks were also implemented that go beyond statutory areas. Their implementation was the result of initiatives undertaken by various organizational units of the City of Kraków, often in cooperation with non-governmental organizations operating in the field of disabled persons in the City of Kraków. Organizations of disabled persons actively participated in the implementation of initiatives and projects directed towards the environment. Maintaining contact with these organizations is also related to regular consultations concerning issues important for the environment of disabled persons.

Each year, for the County Program of Action for the Benefit of Disabled Persons, harmonograms were created that in a precise way define tasks to be implemented for the benefit of disabled persons within the priorities of the program, operational tasks, their implementers, financial resources secured in the budget, and result indicators.

Reports on the implementation of harmonograms for the years 2004 – 2006 were presented to the City Council of Kraków.

Experiences gained during the implementation of the County Program of Action for the years 2004-2006 were used when constructing the next program of action for the years 2007-2010. Innovative forms of assistance to the environment of disabled persons were taken into account, as well as the continuation of good practices from previous years.

3. CEL STRATEGICZNY: Zapewnienie warunków, możliwie pełnego funkcjonowania osób niepełnosprawnych w społeczności lokalnej Gminy Miejskiej Kraków

3.1. Priorytet 1: *Kształtowanie świadomości społecznej na temat osób niepełnosprawnych*

Zadania:

1. Kształtowanie świadomości społecznej na temat osób niepełnosprawnych:

- przeprowadzanie kampanii społecznych i informacyjnych w zakresie kształtowania właściwych postaw wobec osób niepełnosprawnych, organizacje pozarządowe,
- organizowanie przedsięwzięć integracyjnych o charakterze: konferencji, spotkań, przedsięwzięć kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych

2. Podniesienie świadomości osób niepełnosprawnych:

- udostępnienie informacji na temat praw osób niepełnosprawnych, działań podejmowanych przez Gminę Miejską Kraków w zakresie problematyki osób niepełnosprawnych,
- prowadzenie serwisu dla osób niepełnosprawnych– „Bez Barrier” w Miejskiej Prezentacji Internetowej Magiczny Kraków,
- uaktualnianie i udostępnianie baz danych organizacji pozarządowych działających w środowisku osób niepełnosprawnych, Zakładów Pracy Chronionej, Szkolnictwa Specjalnego i Integracyjnego,
- tworzenie punktów informacyjnych dla osób niepełnosprawnych

3. Prowadzenie badań środowiska osób niepełnosprawnych:

- pogłębianie analizy populacji osób niepełnosprawnych w oparciu o zebrane materiały,
- prowadzenie badań statystycznych przez miejskie jednostki obsługujące osoby niepełnosprawne,
- współpraca z placówkami naukowymi i badawczymi.

Możliwości tkwiące w osobach niepełnosprawnych są ograniczone przez warunki, w jakich odbywa się ich społeczne funkcjonowanie, a poczucie zagrożenia bytu jest silniejsze niż w przeciętnych rodzinach. Wynika to nie tylko generalnie z niższego statusu materialnego, z występujących ograniczeń i utrudnień w społecznym funkcjonowaniu, ale także ze społecznego niezrozumienia ich potrzeb, a wręcz marginalizacji.

Niepełnosprawność narusza najcenniejsze wartości człowieka: zdrowie, sprawność fizyczną, zdolność do wypełniania podstawowych zadań społecznych i stanowi przeszkodę w realizacji własnych celów.

Brak kontaktów powoduje, że w ocenach kierujemy się silnie zakorzenionymi w świadomości stereotypami, niesprawdzonymi informacjami na podstawie, których przeciętny Polak postrzega osoby niepełnosprawne przez pryzmat ograniczeń, niskich rent, miernych sukcesów życiowych i zawodowych, skali bezradności i koniecznej pomocy. Takie postrzeganie osób niepełnosprawnych doprowadza do ich marginalizacji.

Ograniczenia sprawności kojarzone są jako odchylenia od normy, kontakt z osobami niepełnosprawnymi budzi poczucie bezradności i zakłopotania. Problem osób niepełnosprawnych tkwi nie tylko w ich niepełnosprawności, co w sposobie ich postrzegania przez osoby sprawne.

Istotna jest zatem zmiana społecznego sposobu myślenia i postaw wobec organizacji życia osób niepełnosprawnych poprzez prowadzenie kampanii społecznych, przedsięwzięć integracyjnych, promocji osiągnięć tych osób w różnych dziedzinach życia.

Osoby niepełnosprawne wskutek ograniczeń, jakie nałożył na nie los, często nie mają możliwości samodzielnego docierania do pożądanych źródeł informacji w celu uzyskiwania pomocy. Brak informacji, lub niewłaściwy dobór środków przekazu sprawia, że skrupulatnie i z nakładem wielkich środków finansowych akcje pomocowe lub informacyjne nie trafiają do odpowiednich grup odbiorców. Szczególnie pożadanymi informacjami wśród osób niepełnosprawnych są wskazówki jak starać się o refundacje i dofinansowania, jak i gdzie uzyskiwać pomoc społeczną. Bardzo wyraźnie widać również zapotrzebowanie na podnoszenie świadomości praw osób niepełnosprawnych.

W tym celu należy dotrzeć z informacją do jak najszerszej grupy niepełnosprawnych mieszkańców naszego miasta poprzez kolportaż wydawnictw informacyjnych, bieżące redagowanie strony internetowej na urzędowych stronach Magicznego Krakowa, otwieranie punktów informacyjnych.

Bardzo ważnym zadaniem jest stałe pogłębianie analizy populacji osób niepełnosprawnych – mieszkańców Krakowa. Badania zostały zapoczątkowane w 2004 roku. Przeprowadzona wówczas ankieta, pozwoliła na opracowanie raportu o sytuacji i potrzebach osób niepełnosprawnych, oraz o głównych problemach z jakimi osoby te borykają się w życiu codziennym.

Zakładane rezultaty

- podniesienie świadomości osób niepełnosprawnych w zakresie ich praw,
- przybliżenie mieszkańcom Krakowa problemów osób niepełnosprawnych
- kształtowanie postaw wobec osób niepełnosprawnych,
- integracja z pełnosprawnymi mieszkańcami Krakowa,
- stałe pogłębianie wiedzy o strukturze populacji osób niepełnosprawnych w Gminie Miejskiej Kraków

<i>PRIORYTETY</i>	<i>ZADANIA</i>	<i>WSKAŹNIKI REZULTATU</i>
Kształtowanie świadomości społecznej na temat osób niepełnosprawnych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie świadomości społecznej na temat osób niepełnosprawnych. 2. Podniesienie świadomości osób niepełnosprawnych. 3. Prowadzenie badań środowiska osób niepełnosprawnych. 	Znaczne podniesienie świadomości mieszkańców Krakowa w zakresie problematyki osób niepełnosprawnych

Realizatorzy: Pełnomocnik Prezydenta Miasta Krakowa ds. Osób Niepełnosprawnych, Wydział Świadczeń Socjalnych Urzędu Miasta Krakowa, Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miasta Krakowa, Wydział Edukacji Urzędu Miasta Krakowa, Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności, Grodzki Urząd Pracy, organizacje pozarządowe.

Źródła finansowania: budżet Gminy Miejskiej Kraków, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

3.2. Priorytet 2: Przeciwdziałanie marginalizacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych.

Zadania:

1. Zatrudnienie i rehabilitacja zawodowa:

- pośrednictwo pracy i doradztwo zawodowe skierowane do osób niepełnosprawnych,
- zlecenie szkoleń zawodowych, przekwalifikowanie zawodowe osób niepełnosprawnych,
- aktywna polityka pozyskiwania pracodawców służąca tworzeniu miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych.

2. Promocja zatrudnienia osób niepełnosprawnych

- informowanie pracodawców i osób niepełnosprawnych o specyfice lokalnego rynku pracy,
- pozyskiwanie dodatkowych środków finansowych na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu,
- współpraca z punktami pośrednictwa pracy prowadzonymi przez organizacje pozarządowe oraz POPON,
- udzielanie pożyczki na rozpoczęcie działalności gospodarczej przez osoby niepełnosprawne,
- zwrot pracodawcom kosztów przystosowania stanowisk pracy do potrzeb osób niepełnosprawnych
- udział Gminy Miejskiej Kraków w programach PFRON.

3. Poradnictwo zawodowe

- edukacja osób niepełnosprawnych w zakresie poruszania się po rynku pracy,
- spotkania z młodzieżą ze szkół specjalnych oraz uczestnikami warsztatów terapii zajęciowej
- współpraca ze szkołami specjalnymi i ośrodkami szkolno – wychowawczymi.

4. Rehabilitacja społeczna i zawodowa w zakresie przywracania umiejętności niezbędnych w zakresie podejmowania pracy

- dofinansowanie kosztów tworzenia działalności warsztatów terapii zajęciowej.

Dane statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego i Grodzkiego Urzędu Pracy wskazują, że osoby z niepełnosprawnością dwa lub trzy razy częściej stają się bezrobotne i pozostają dłużej w stanie bezrobocia niż pozostała część pracującej populacji. W związku z tym ponoszą one znacznie większe koszty w okresach niepewności i kryzysów gospodarczych. Ponieważ niezależność finansowa stanowi podstawę korzystania z innych

swobód, ta forma dyskryminacji ma poważne konsekwencje dla jakości życia osób z niepełnosprawnością. Bezrobocie wcale nie oznacza braku zdolności i kompetencji. Pracodawcy i potencjalni pracodawcy zwykle bardziej zwracają uwagę na niepełnosprawność niż na faktyczne zdolności danej osoby, co w efekcie prowadzi do niedoceniań przydatności takiej osoby dla firmy.

Z informacji uzyskanych z Grodzkiego Urzędu Pracy wynika, że istotnym problemem, z jakim borykają się osoby niepełnosprawne poszukujące pracy jest niemożność znalezienia odpowiedniego zatrudnienia. Niejednokrotnie osoby niepełnosprawne nie posiadają umiejętności efektywnego poszukiwania pracy, zwłaszcza zaprezentowania przysłanemu pracodawcy swojej oferty w taki sposób, by była ona atrakcyjna dla pracodawcy. Ważne jest także zapewnienie odpowiedniego systemu szkoleń i przekwalifikowań zwłaszcza, że dynamiczne zmiany w procesach technologicznych powodują szybką dezaktualizację posiadanych kwalifikacji i umiejętności.

Poradnictwo zawodowe oparte na ocenie zawodowej zdolności do pracy osoby niepełnosprawnej oraz pomocy w podjęciu decyzji zawodowej, służy do podjęcia konkretnej decyzji dotyczącej wyboru zawodu oraz wyborowi drogi prowadzącej do kariery zawodowej. Zasadnym jest rozpoczęcie tego procesu najpóźniej w ostatniej klasie gimnazjum. Uczniowie bowiem poza otrzymaniem kompleksowej informacji o możliwościach dalszego kształcenia powinni posiadać możliwość korzystania z usług doradczych w zakresie wyboru zawodu zgodnie z posiadanymi predyspozycjami i zainteresowaniami, jednakże zawsze zgodne z możliwościami psychofizycznymi oraz wymogami rynku pracy.

Poradnictwo zawodowe to również działania realizowane na rzecz osób niepełnosprawnych, które zakończyły systematyczne kształcenie zawodowe i pozostają w zatrudnieniu, bądź okresowo nie mają pracy. Usługi doradcze dla tych osób powinny być świadczone przez doradców zawodowych pracujących w Grodzkim Urzędzie Pracy i Centrach Informacji Zawodowej.

Zakładane rezultaty

- zmniejszenie wskaźnika bezrobocia wśród osób niepełnosprawnych,
- powstanie nowych miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych,
- zwiększenie potencjału osób niepełnosprawnych w zakresie możliwości zatrudnienia,
- wzrost świadomości osób niepełnosprawnych i pracodawców w zakresie możliwości zatrudnienia,
- poszerzenie zakresu form zatrudnienia.

<i>PRIORYTETY</i>	<i>ZADANIA</i>	<i>WSKAŹNIKI REZULTATU</i>
Przeciwdziałanie marginalizacji zawodowej osób niepełnosprawnych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zatrudnienie i rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych 2. Promocja zatrudnienia osób niepełnosprawnych. 3. Poradnictwo zawodowe. 	Zwiększenie liczby osób niepełnosprawnych aktywnych zawodowo.

Realizatorzy: Grodzki Urząd Pracy, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe

Źródła finansowania: budżet Gminy Miejskiej Kraków, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

3.3. Priorytet 3: *Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych*

Zadania:

1. Rozwijanie umiejętności społecznych oraz poprawa psychofizycznej sprawności osób niepełnosprawnych:

- udzielanie dofinansowania do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych,
- dofinansowanie do działalności mieszkań chronionych,
- dofinansowanie do zakupu przedmiotów ortopedycznych i sprzętu rehabilitacyjnego
- dofinansowanie imprez sportowych, kulturalnych, rekreacyjnych i turystycznych

2. System świadczeń:

- dofinansowanie transportu osób niepełnosprawnych,
- dofinansowanie transportu dzieci autystycznych na zajęcia rehabilitacyjne,
- wydawanie legitymacji inwalidzkich uprawniających do bezpłatnych przejazdów MPK,
- kierowanie niepełnosprawnych mieszkańców Krakowa do zakładów opieki leczniczej,
- świadczenia pielęgnacyjne.

3. System opieki zdrowotnej:

- realizacja programów profilaktycznych skierowanych do osób niepełnosprawnych w ramach Miejskiego Programu Ochrony Zdrowia.

Rehabilitacja jest procesem, którego celem jest umożliwienie osobom niepełnosprawnym osiągnięcie i utrzymanie optymalnego poziomu funkcjonowania. Rehabilitacja społeczna ma za zadanie umożliwienie osobom niepełnosprawnym uczestnictwa w życiu społecznym.

Do podstawowych form rehabilitacji społecznej zalicza się zwłaszcza: uczestnictwo w warsztatach terapii zajęciowej, turnusach rehabilitacyjnych, zabezpieczenie opieki nad osobami niepełnosprawnymi w Domach Pomocy Społecznej, umożliwienie powrotu do społeczeństwa ludziom chorym psychicznie poprzez zapewnienie mieszkań chronionych, gdzie mogą ponownie uczyć się codziennego życia i funkcjonowania w społeczności lokalnej.

Pomoc społeczna jest fragmentem polityki społecznej państwa, powołanym do udzielania pomocy osobom i rodzinom, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej i nie są w stanie jej pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia. Celem pomocy jest zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych, w taki sposób by osoba lub rodzina żyła w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Bardzo ważnym elementem rehabilitacji społecznej jest system opieki zdrowotnej. W Krakowie funkcjonuje Miejski Program Ochrony Zdrowia „Zdrowy Kraków” w ramach, którego obejmuje się profilaktyką mieszkańców Krakowa w tym osoby niepełnosprawne – w szczególności dzieci. W ramach w/w Programu tworzy się również rok rocznie autorskie programy uzupełniające, które są skierowane do ściśle określonej grupy Krakowian, również do środowiska osób niepełnosprawnych.

Bardzo duże znaczenie ma w osiągnięciu pozytywnych rezultatów leczenia i usprawniania poradnictwo medyczne, socjalne i pedagogiczne oraz terapia psychologiczna.

Następnym elementem wsparcia wczesnego procesu leczenia i rehabilitacji jest szybkie i adekwatne zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny. Wszystkie osoby niepełnosprawne, które potrzebują tych przedmiotów powinny mieć do nich swobodny dostęp.

Zakładane rezultaty:

- rozszerzenie i zwiększenie dostępności form pomocy społecznej kierowanych do osób niepełnosprawnych,
- poprawa jakości funkcjonowania osób niepełnosprawnych w społeczeństwie,
- podniesienie efektywności i jakości realizowanych zadań w oparciu o obowiązujący system prawny.

<i>PRIORYTETY</i>	<i>ZADANIA</i>	<i>WSKAŹNIKI REZULTATU</i>
Rehabilitacja społeczna i zdrowotna osób niepełnosprawnych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizacja usług rehabilitacyjnych. 2. System świadczeń pomocy społecznej. 3. System opieki zdrowotnej – profilaktyka. 	Poprawa funkcjonowania społecznego populacji osób niepełnosprawnych w trakcie trwania programu

Realizatorzy: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Wydział Świadczeń Socjalnych. Biuro ds. Ochrony Zdrowia.

Źródła finansowania: budżet Gminy Miejskiej Kraków, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, budżet Wojewody.

3.4. Priorytet 4: *Integracja społeczna osób niepełnosprawnych.*

Zadania:

1. Likwidacja barier funkcjonalnych:

- likwidacja barier architektonicznych w gminnych budynkach użyteczności publicznej, ze szczególnym uwzględnieniem osób niepełnosprawnych z dysfunkcją narządu ruchu i narządu wzroku
- likwidacja barier architektonicznych w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej,
- likwidacja barier w komunikowaniu się i technicznych,
- wydawanie kart parkingowych dla osób niepełnosprawnych i placówek opiekujących się osobami niepełnosprawnymi,

2. Przeciwdziałanie wykluczeni poprzez organizowanie integracyjnych zajęć edukacyjno – kulturalnych:

- działania miejskich instytucji kultury w zakresie problematyki osób niepełnosprawnych.

3. Polityka mieszkaniowa wobec osób niepełnosprawnych:

- przyznawanie osobom niepełnosprawnym mieszkań z zasobów Gminy Miejskiej Kraków

4. Rozbudowa infrastruktury systemu pomocy społecznej:

- budowa domu pomocy społecznej dla osób przewlekle chorych psychicznie,
- budowa domu pomocy społecznej dla osób przewlekle chorych psychicznie z chorobą alkoholową,

5. Zadania powierzone dzielnicom z zakresu problematyki osób niepełnosprawnych:

- działania podejmowane na rzecz środowiska osób niepełnosprawnych na terenie 18 krakowskich dzielnic

6. Polityka transportowa Miasta:

- przystosowanie taboru, przystanków tramwajowych i autobusowych do potrzeb osób niepełnosprawnych, z uwzględnieniem udźwiękowienia taboru dla potrzeb osób z dysfunkcją narządu wzroku
- dopłaty Gminy Miejskiej Kraków do ulg komunikacyjnych

7. Edukacja:

- dowóz dzieci i młodzieży niepełnosprawnej do szkół,

- utworzenie ognisk wczesnego wsparcia dziecka,
- finansowanie szkół i placówek specjalnych oraz klas integracyjnych w szkołach ogólnodostępnych.

Osoby niepełnosprawne mają prawo do niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia oraz do korzystania na zasadzie równości z praw i obowiązków ustanowionych dla ogółu obywateli – bez względu na rodzaj, przyczynę i stopień niepełnosprawności. Osoby niepełnosprawne mają prawo do uzyskania niezbędnych środków, umożliwiających wyrównanie zmniejszonych w skutek niepełnosprawności szans w korzystaniu z przysługujących im praw. Zatem wszelkie działania na rzecz osób niepełnosprawnych powinny być podejmowane z poszanowaniem suwerenności jednostki i jej prawa do dokonywania samodzielných wyborów życiowych. Jednym z elementów Programu na rzecz osób niepełnosprawnych jest stworzenie warunków, zapewniających możliwie pełne funkcjonowanie osób niepełnosprawnych w środowisku. Wymaga to podjęcia szeregu działań, zmierzających do stworzenia takich warunków, by osoby niepełnosprawne mogły samodzielnie funkcjonować w środowisku. Ważnym problemem są istniejące bariery architektoniczne i urbanistyczne w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej jak i w budynkach użyteczności publicznej, a także bariery transportowe wynikające z niedostatecznego dostosowania infrastruktury komunikacyjnej. Nawet jeżeli problem dostępności (szeroko rozumianej) bardzo często pojawia się w naszym niezwykle mobilnym społeczeństwie, system transportu i budynki użyteczności publicznej ciągle są niedostępne lub dostępne w ograniczonym zakresie. Składają się na taki stan rzeczy bariery architektoniczne i bariery w infrastrukturze. Pomimo, że w dziedzinie komunikacji nastąpiło szereg znaczących przełomów, można zrobić znacznie więcej.

Problematyka dotycząca barier architektonicznych i ich usuwania jest podstawowa i zwykle kojarzy się z wyrównywaniem szans osobom niepełnosprawnym. Na podstawie wyników przeprowadzonej ankiety ustalono, że w Gminie Miejskiej Kraków poczyniono znaczące kroki w usuwaniu barier architektonicznych, szczególnie w budynkach Urzędu Miasta Krakowa, gdzie pozwalały na to uwarunkowania techniczne wybudowano podjazdy (ul. Grunwadzka, Stachowicza, al. Powstania Warszawskiego, os. Zgody, Rynek Podgórski), wyznaczono miejsca parkingowe dla osób niepełnosprawnych, zakupiono schodołazy, które służą do transportu osób niepełnosprawnych na wózkach inwalidzkich. Znacznym

utrudnieniem w likwidacji barier architektonicznych jest zabytkowa zabudowa Krakowa i związane z tym obostrzenia dotyczące rozwiązań technicznych, co powoduje, że nadal wiele urzędów, szkół, w tym wyższych, kościołów, zakładów pracy, kawiarni, kin, restauracji i innych miejsc jest dla osób niepełnosprawnych niedostępnych. Istnienie tego rodzaju barier mocno dokucza i nie tylko utrudnia, ale w wielu wypadkach wręcz uniemożliwia załatwienie wielu podstawowych spraw. Ci z niepełnosprawnych, którzy nie mogą liczyć na pomoc innych osób, są bez szans na aktywne włączenie się w życie społeczne.

Bardzo ważną rolę w integracji społecznej osób niepełnosprawnych odgrywa edukacja. Wiele dzieci wciąż jest wykluczonych z powszechnego szkolnictwa, głównie z powodu ograniczonej mobilności, niepełnosprawności sensorycznej czy trudności w komunikowaniu się i uczeniu się.

Ważne jest włączenie dziecka z niepełnosprawnością w powszechny nurt edukacji. Dzieci niepełnosprawne, które uczą się w szkołach ze swoimi pełnosprawnymi rówieśnikami, w większym stopniu rozwijają swoje społeczne i zawodowe umiejętności potrzebne w codziennym życiu i na rynku pracy.

Zakładane rezultaty:

- poprawa dostępności osób niepełnosprawnych w konsumpcji dóbr wyższych,
- dostosowanie maksymalnie dużej ilości budynków użyteczności publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych,
- pozyskiwanie mieszkań dla osób niepełnosprawnych,
- przystosowanie transportu miejskiego do potrzeb osób niepełnosprawnych,
- rozwiązywanie problemów osób niepełnosprawnych w poszczególnych dzielnicach Krakowa,
- zwiększenie dostępności do edukacji dzieci i młodzieży niepełnosprawnej.

<i>PRIORYTETY</i>	<i>ZADANIA</i>	<i>WSKAŹNIKI REZULTATU</i>
Integracja społeczna osób niepełnosprawnych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Likwidacja barier funkcjonalnych. 2. Przeciwdziałanie wykluczeniu poprzez organizowanie integracyjnych zajęć edukacyjno – kulturalnych. 3. Polityka mieszkaniowa Gminy Miejskiej Kraków wobec osób niepełnosprawnych 4. Zadania powierzone dzielnicom z zakresu problematyki osób niepełnosprawnych 5. Polityka transportowa Gminy Miejskiej Kraków w zakresie problematyki osób niepełnosprawnych 6. Edukacja 7. Wsparcie psychologiczne i terapeutyczne 	Poprawa jakości życia około 60% populacji osób niepełnosprawnych mieszkańców naszego miasta

Realizatorzy: Pełnomocnik Prezydenta Miasta Krakowa ds. Osób Niepełnosprawnych, Wydział Świadczeń Socjalnych Urzędu Miasta Krakowa, Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miasta Krakowa, Wydział Edukacji Urzędu Miasta Krakowa, Wydział Mieszkalnictwa Urzędu Miasta Krakowa, Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego Urzędu Miasta Krakowa, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności, Grodzki Urząd Pracy, Zarząd Budynków Komunalnych, Krakowski Zarząd Dróg, Krakowski Zarząd Komunalny, 18 Dzielnic Krakowa, Zarząd Transportu Publicznego, organizacje pozarządowe.

Źródła finansowania: budżet Gminy Miejskiej Kraków, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

3.5. Priorytet 5: *Współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze problematyki osób niepełnosprawnych.*

Zadania:

1. Polityka grantowa miasta:

- współfinansowanie projektów organizacji pozarządowych działających w środowisku osób niepełnosprawnych.

2. Działalność Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych:

- opiniowanie projektów uchwał i programów,

- inspirowanie działań zmierzających do integracji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych.

3. Centra Informacji dla osób niepełnosprawnych:

- wspieranie działań organizacji pozarządowych w zakresie powstawania i działalności Centrów Informacji dla osób niepełnosprawnych.

4. Promocja osiągnięć osób niepełnosprawnych:

- wieczory poetyckie, wystawy malarskie, festiwale, konkursy teatralne i muzyczne, przedsięwzięcia sportowe,

- realizacja Tygodnia Osób Niepełnosprawnych „Kocham Kraków z Wzajemnością”.

Obecnie na terenie Krakowa istnieje ponad 123 organizacji pozarządowych działających w środowisku osób niepełnosprawnych. Wiele z nich współpracuje z Urzędem Miasta Krakowa przy realizacji różnych przedsięwzięć skierowanych do tego środowiska. Ważną rolę odgrywa reprezentacja osób niepełnosprawnych przy Prezydencie Miasta Krakowa. Powołana w 2003 roku Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych

składa się z przedstawicieli największych organizacji pozarządowych działających w środowisku osób niepełnosprawnych. Zgodnie z kompetencjami określonymi w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych jest ciałem opiniującym projekty uchwał i programów przyjmowanych przez radę powiatu pod kątem ich skutków dla osób niepełnosprawnych i ocenę stopnia ich realizacji.

Ważnym elementem realizacji tego priorytetu jest polityki grantowa miasta. Urząd Miasta Krakowa systematycznie wspiera organizacje pozarządowe, działające w środowisku osób niepełnosprawnych, w zakresie kultury fizycznej (organizacja imprez sportowo – rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży, upowszechnianie kultury fizycznej), oraz zajmuje się dofinansowaniem organizacji pozarządowych w ramach otwartego konkursu ofert.

Otwarcie przez Urząd w roku 2006 Miejskiego Ośrodka Wspierania Inicjatyw Społecznych doprowadziło do zacieśnienia współpracy z organizacjami, które znalazły w Ośrodku zaplecze do realizacji zadań statutowych, a indywidualnym osobom niepełnosprawnym ułatwiło dostęp do informacji, podnoszenie poziomu wiedzy o przysługujących im prawach obywatelskich, a także przeciwdziałanie marginalizacji i izolacji społecznej tej grupy społecznej.

Propagowanie osiągnięć osób niepełnosprawnych, prezentacja ich twórczości, poszukiwanie młodych talentów – to zadanie, które wspólnie z organizacjami podejmuje Urząd Miasta Krakowa.

Zakładane rezultaty:

- zintensyfikowanie działań organizacji pozarządowych działających w środowisku osób niepełnosprawnych,
- prowadzenie działań zmierzających do szeroko pojętej integracji osób niepełnosprawnych,
- promocja twórczości oraz dokonań osób niepełnosprawnych,
- koordynacja i korelacja działań organizacji pozarządowych działających w środowisku osób niepełnosprawnych.

<i>PRIORYTETY</i>	<i>ZADANIA</i>	<i>WSKAŹNIKI REZULTATU</i>
Współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze problematyki osób niepełnosprawnych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Polityka grantowa miasta. 2. Działalność Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych 3. Centra Informacji dla osób niepełnosprawnych 4. Promocja osiągnięć osób niepełnosprawnych 	Dofinansowanie około 50 organizacji pozarządowych działających w środowisku osób niepełnosprawnych, konsultacje wszystkich programów gminnych pod kątem problematyki osób niepełnosprawnych, organizacja około 20 imprez w każdym roku trwania programu.

Realizatorzy: Pełnomocnik Prezydenta Miasta Krakowa ds. Osób Niepełnosprawnych, Wydział Świadczeń Socjalnych Urzędu Miasta Krakowa, Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miasta Krakowa, Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Źródła finansowania: budżet Gminy Miejskiej Kraków, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

3.6. Priorytet 6: *Wsparcie osób niepełnosprawnych i ich rodzin w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb.*

Zadania:

1. Zlecenie i koordynacja realizacji usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania:

- świadczenie usług opiekuńczych,
- świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania osób niepełnosprawnych.

2. Udzielanie świadczeń z pomocy społecznej osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom:

- udzielanie pomocy pieniężnej i niepieniężnej dla osób niepełnosprawnych,
- zapewnienie całodobowej opieki i pomocy osobom niepełnosprawnym,
- ponoszenie odpłatności Gminy za pobyt w DPS mieszkańców Krakowa w innych powiatach,
- zlecenie zadania z zakresu prowadzenia socjalizacyjnej placówki opiekuńczo – wychowawczej dla dziewcząt w szczególności o obniżonej normie intelektualnej w stopniu lekkim i umiarkowanym,
- prowadzenie 4 zawodowych niespokrewnionych z dzieckiem specjalistycznych rodzin zastępczych.

3. Udzielanie pomocy wolontaryjnej osobom niepełnosprawnym:

- pozyskiwanie i koordynacja pracy wolontariuszy pomagających osobom niepełnosprawnym.

4. Pozyskiwanie partnerów społecznych w celu tworzenia ośrodków wsparcia dla osób starszych i niepełnosprawnych:

- tworzenie i finansowanie ośrodków wsparcia dla osób starszych,
- prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Osoby niepełnosprawne mają prawo do niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia oraz do korzystania na zasadzie równości z praw i obowiązków ustanowionych dla ogółu obywateli.

Niejednokrotnie z niepełnosprawnością wiąże się trudna sytuacja materialna, zatem wyrównanie szans osób niepełnosprawnych w dążeniu do godnego życia, w tym, w szczególności, konieczność zaspokojenia niezbędnych potrzeb życiowych wymaga zapewnienia tym osobom wsparcia materialnego.

Osoby, które ze względu na swoją niepełnosprawność mają ograniczoną możliwość prowadzenia aktywnego życia oraz wymagają pomocy w codziennym funkcjonowaniu, mają prawo do uzyskania profesjonalnego wsparcia w zaspokajaniu potrzeb życiowych, tak aby w jak najpełniejszym zakresie mogły uczestniczyć w życiu swojego środowiska społecznego i rodzinnego.

Dla osób niepełnosprawnych, których sytuacja życiowa nie wymaga profesjonalnej pomocy w samodzielnym funkcjonowaniu, natomiast ze względu na niepełnosprawność ich potrzeba kontaktów społecznych nie jest w pełni zaspokojona, cennym wsparciem jest bezinteresowna pomoc realizowana przez wolontariuszy. Pomoc taka polega głównie na towarzyszeniu osobie niepełnosprawnej, podniesieniu jakości jej życia poprzez zapewnienie kontaktów ze środowiskiem, jak również wsparcie emocjonalne. Aby wysiłek wolontariuszy przynosił zamierzone efekty, konieczne jest właściwe skoordynowanie podejmowanych przez nich działań.

Formą pomocy stacjonarnej dla osób niepełnosprawnych, zarówno dorosłych jak i dzieci, wymagających opieki całodobowej, której nie można zapewnić w środowisku, jest zapewnienie opieki i wychowania w placówkach opiekuńczo – wychowawczych, domach pomocy społecznej oraz specjalistycznych rodzinach zastępczych.

Zakładane rezultaty:

- Poprawa jakości funkcjonowania osób niepełnosprawnych i ich rodzin.
- Umożliwienie osobom niepełnosprawnym jak najdłuższego egzystowania w środowisku.
- Zapewnienie ciągłości finansowania całodobowej opieki stacjonarnej, skierowanej do niepełnosprawnych dorosłych i dzieci.

<i>PRIORYTETY</i>	<i>ZADANIA</i>	<i>WSKAŹNIKI REZULTATU</i>
Wsparcie osób niepełnosprawnych i ich rodzin w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zlecenie i koordynacja realizacji usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania 2. Udzielanie świadczeń z pomocy społecznej osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom 3. Udzielanie pomocy wolontaryjnej osobom niepełnosprawnym 4. Pozyskiwanie partnerów społecznych w celu tworzenia ośrodków wsparcia dla osób starszych i niepełnosprawnych 	Dofinansowanie około 50 organizacji pozarządowych działających w środowisku osób niepełnosprawnych, konsultacje wszystkich programów gminnych pod kątem problematyki osób niepełnosprawnych, organizacja około 20 imprez w każdym roku trwania programu.

Realizatorzy: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Źródła finansowania Budżet Gminy Miejskiej Kraków, Budżet Wojewody.

5. Zasady wdrażania Programu

Program jest dokumentem perspektywicznym, rysującym w sposób generalny kierunki prowadzonej działalności, stąd cele muszą odznaczać się stosunkowo dużym stopniem ogólności i dłuższą perspektywą czasową. Szczegółowe sposoby realizacji celów będą określone harmonogramem podejmowanych działań na każdy rok kalendarzowy, przyjmowanym do realizacji Zarządzeniem Prezydenta.

Narzędziem służącym realizacji programu będą m.in. projekty. Stanowią one mają konkretyzację działań niezbędnych do osiągnięcia celów programu. Ze względu na większy stopień szczegółowości, w stosunku do Programu, charakteryzować się one będą krótszym horyzontem czasowym.

Projekty będą budowane w oparciu o koncepcje zgłaszane przez uczestników systemu pomocy społecznej, instytucje i partnerów społecznych. Przy tworzeniu projektów wykorzystany zostanie dorobek dotychczasowych konsultacji społecznych.

W zależności od rangi projektów przybierać one będą postać:

- Zarządzeń Prezydenta,
- Zarządzeń Dyrektorów jednostek będących realizatorami Programu.

6. Zasady monitorowania Programu

Monitoring Programu będzie stałym i ciągłym procesem obserwacji ilościowych i jakościowych zmian mierników, mającym na celu zapewnienie informacji na temat skuteczności podejmowanych działań oraz ich zmianę w przypadku rozbieżności pomiędzy założeniami a rezultatami. Poprzez ustalenie zasad procesu monitoringu, zapewniona zostanie bieżąca i etapowa kontrola realizacji Programu.

Nadzór nad realizacją Programu sprawuje Prezydent Miasta Krakowa.

Koordynatorem Programu odpowiedzialnym za monitoring jest Pełnomocnik Prezydenta Miasta Krakowa ds. Osób Niepełnosprawnych.

Monitoring Programu obejmował będzie następujące działania:

- systematyczne zbieranie danych liczbowych oraz informacji dotyczących realizacji celów strategicznych,
- prowadzenie analiz porównawczych i tematycznych,
- przygotowywanie cyklicznych sprawozdań ukazujących stopień realizacji Programu w poszczególnych priorytetach,
- ocenę osiągniętych rezultatów oraz określenie stopnia wykonania przyjętych celów i działań,
- ocenę rozbieżności pomiędzy przyjętymi celami i działaniami a osiągniętymi rezultatami,
- analizę przyczyn rozbieżności oraz identyfikację obszarów wymagających podjęcia działań interwencyjnych,
- planowanie zmian w Programie oraz wdrożenie przyjętych działań.

Bieżące działania podejmowane w ramach monitoringu Programu, dadzą obraz postępu w realizacji poszczególnych przedsięwzięć. Natomiast w perspektywie długofalowej monitoring umożliwi obserwację dynamiki realizacji celów oraz zmian strukturalnych.

UZASADNIENIE

W Powiatowym Programie Działania Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2007 – 2010 zawarto kompleksowe działania, które będą podejmowane przez miasto na rzecz osób niepełnosprawnych w różnych dziedzinach życia i odnosi się do najistotniejszych społecznie potrzeb niepełnosprawnych mieszkańców Krakowa, jest integralną częścią polityki społecznej Gminy Miejskiej Kraków.

Program jest dokumentem perspektywicznym, rysującym w sposób generalny kierunki prowadzonej działalności, stąd cele muszą odznaczać się stosunkowo dużym stopniem ogólności i dłuższą perspektywą czasową. Szczegółowe sposoby realizacji celów będą określone harmonogramem podejmowanych działań na każdy rok kalendarzowy w formie aneksu.